

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápalya-utca 1-85 szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Floits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zápalya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírkezelési árak:

Egyes óra ----- 13 ft.
Félóra ----- 8 "
Negyedóra ----- 5 "
Egy óra ----- 1 "
Egyes szám ára 4 kr. --

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepszempok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 290. szám.

Csütörtök, december 17.

Kisvárosi társasélet.

— Levél a szerkesztőhöz. —

T. Szerkesztő ur! A minap olvastam becses lapjában egy helyes kis cikket, melynek foglalatja voltaképpen nógatás, olyan nógatás, minőben a kocsis részleteti lovait, ha a kerékgyig dagadó kátyu előtt a lovak sziveskednek megállani.

Ki tagadná, hogy kicsiny társadalmunkra szintén ráillik e fajta nógatás. Olyan a kisvárosi társadalom, hogy még egy hasonlattal éljek, mint a szétpattant üstökös, a melynek részei hulló csillagok alakjában nyomtalanul eltűnnek a világ űrben. Olyanok vagyunk, mint a bolygók, melyek az ő egyformaságukkal végzik utjokat.

Mert csakugyan egyformaságban éljük le napjainkat. Társadalmi életünk egyhangúságát nem zavarja semmi tüdvös kezdés, nem élénkíti semmi ébresztési kísérlet. Ha valami történni akarna: az a közöny, kiszertiség, vagy a kanapé-procezesus „kőszirtjén” megtörik. Ugy magunknak élünk, mint a — bocsánat az újabb hasonlatért — teknősbéka a páncélja alatt, pedig bizonynyal mondom az az igazság, az az élni tudás, midőn az ember az öröm rózsakosarát öntheti testvérei fölé.

Az utilitarius kor szörnyű rombolást vitt véghez társadalmi életünkben. A barátságos együttlételet felváltja az elzárkózottság. Rideg gondolkozás hatja át a kedélyeket. Irigység, féltékenység, lenézés szibbasztja a társadalmi tevékenységet. Ahol valamely érintkezés látszik, azt a társadalmi conveniencia csinálja és nem a barátság.

Mi következik ebből?

Horribilis unalom, tisztelt olvasók. Tessék ásitani. Az unalom társadalmi életünk ama gonosz vendége, ki fogvicoritva, merev szemekkel néz kedvteléseinkre és űrmöt kever a közbe. Helyesebben: álomport. Alszik is a mi kisvárosi társadalmunk: mint a duda!

Az unalom ellen lehetne tenni: ott van a hangverseny, színház, felolvasás, táncmulatság, ott vannak regényeink, de

ezek az egyes e... ért szórakoztatják, nem a társaságot. És főleg nőinket sajnáljuk. A kisvárosi nő amennyiben nincs háztartással elfoglalva a társalgás egyedüli szórakozására van kényszerítve. De milyen egyhangu a társalgási téma. Először a vidék sokkal érzékenyebb, mint a főváros. Ott lehet beszélni a nővilágnak témákról, melyeket nálunk eltűnt a prudéria. A kisvárosoknak nincsenek Korotnájai, faképnél hagyott menyasszonyai, egyéb szenzációi. A kisvárosi összejöveletek a Galeottónak tozódása: tessék elhinni, egyébről, mint pletykáról nem igen beszélgetünk mi. A zongora, a társasjáték a kedélyürességnek jámbor tollfosztása. A leggonoszabb rákfeneje társas életünknek azon dilletantizmus mellett, a melylyel a játék és sport üzetik, kétségen kívül a férfiak legnagyobb részének nyárspolgárius közönye az egykedvűsége. A kártya ez még valahogy összetartja jöveleteinket.

Társadalmi viszonyainknak és társalgásmódunknak ezen a visszás állapotán segíteni egyik nemes feladatát képezné a vidéki kaszinóknak. A mi társaságainknak nem szabad megelégednie azzal, hogy tagjaiknak egypár órai szórakozást nyujtanak, hanem hassanak oda, hogy ugy tagjaiknak, mint azok hozzátartozóinak, családjainak alkalmat adjanak mentől többször egy egypár óra eltöltésére, mint szellemi élvezetre.

Rendezzenek társas összejöveleteket, a melyekbe a nőket mint a társasélet életető lelkeit okvetlenül bele kell venniök. Rendezzenek hangversenyeket, thea-estélyeket, előadásokat. S ne elégedjenek meg a kétesértékű könyvujdonságok megvételével, hanem lépjenek be azon egyesületekbe, melyek irodalmi termékeit olcsó áron megszerezhetik.

De még a kaszinók ezzel sem merítették ki cselekvési tervöket. Mint az értelmiség és közélet forrásából innét kellene kiadni minden szép ügynek, mely városias fejlődésünknek tényezője.

Ön, tekintetes Szerkesztő ur a legjobb indulattal nagyon sok megszívlelésre

méltó dolgot hangoztat, vet föl, de ezek, mint a meteorok, megvilágítják a közvélemény utját, hanem elsustorogván, — senki tovább nem érdeklődvén utána — elveszett.

Csodálom, hogy még kedve van közügyek és társadalmi kérdések iránt érdeklődni.

Diakon.

HIREK.

Tájékoztató.

December 19. Rendkívüli megyei közgyűlés.
December 28. Városi tisztújítás.
December 31. A kaszinói dalarda estélye.
D-czember 31. A Magyar-Kör estélye.
December 31. A kereskedő ifjak estélye.
1897. Január 9. Nőgyeleti táncmulatság.
1897. Január 16. Athléta bál.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Küldöttség Krsztic polgármesternél. Ma délben egy körülbelül 50 tagból álló küldöttség jelent meg Krsztic s János polgármesternél arra kérvén őt, hogy álljon el eredeti szándékától s pályázzék ismét a polgármesteri állásra. Krsztics meleg szavakban köszönetet mondott az iránta tanúsított bizalomért, végleges választ azonban nem adott a küldöttségnek, hanem arra kérte tisztelőit, hogy várjanak 8 napig, mely idő eltelte után elhatározását közölni fogja.

— A szerbek Mikulása. Görög kel. szerb polgártársaink holnap ülik meg Miklós napját, mely náluk tudvalevőleg még nagyobb ünnep mint a katolikusoknál, amennyiben e napon — lévén az a naptárban piros betűkkel jelezve — nemcsak a kicsinyek, de a nagyok is ünnepelnek. Az isteni tiszteletet rendes időben tartják meg.

— A jótékony nőgyelet karácsonyfája. Folyó hó 22-én d. u. 3 órakor az ovoda épületben tartandó szegény gyermekek karácsonyi ünnepélyére, melyen 20 gyermek téli ruhával látatik el, az egylet tagjait, valamint a jótékony-ságot gyakorló és pártoló közönséget tisztelettel meghívja a jótékony nőgyelet elnöksége.

— Dessewffy püspök betegsége. Dessewffy titkos tanácsos, megyés püspök, influenza miatt már négy nap óta ágyban fekszik. Szerencsére csak könnyű megbetegedés esete forog fenn.

A „TORONTÁL” tárczája.

Feltámadás.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Irtá: Bartóky Mariska.

Ladnay izgatottan dobta le a kártyát; halvány volt; hosszú fehér ujjai idegesen igazgatták a tuczatot össze. Majd megszólalt, rekedt, remegő hangon s szakadozva beszélt.

— Nem lehet tovább, itt a határ. Koldus vagyok. Segítenem kellett volna, de a lejtő meredek, nem birtam megállni.

— Mi lesz velem holnap? Eh, mit velem. Mi lesz Gittával?!

Hideg keskeny kezével összeszorította lázas halántékát, mintha félt volna, hogy szétpattan mindjárt.

Hervay egykedvűen rázta le a szivarja hamuját s merev szemekkel bámult maga elé.

Rideg, kiszámított tervvel dolgozott mindig és sok ideje dolgozott s most, mikor a mű kész, a lelke nem tud felujongni, meg van benuulva, álomlátó lesz s nem élvezi a rég várt jelent.

A hogy merőn, a kek füst-tengerbe néz, nem a vergődő Ladnayt látja. Előtte az életvidor, boldog, elégedett gavallér ül s ott mellette az asszony s gyerekes nyugalommal nézi, amint az ura kártyázik; finom, vékony ujjait belemélyeszi a Ladnay hullámos, sötét hajába, hanyagul a

vállára hajlik s folyton kérdez valamit, mig Ladnay mosolygva inti szemével a hallgatásra.

Elkényeztetett, mosolygó asszony volt; magas, kifejtett, csak a szemei árulták el, hogy gyerek. Mindene meg volt, nem tudta mi a „nincs” s mi a „nem szabad”. Kényelmes, édes, bájos asszony volt, ki csak boldogságra volt teremtve.

Látta maga előtt, teljes, észbontó bájával az asszonyt, nőcsábító szépségében a férfit s igazi boldogságukat.

És felébredt benne a vágy, bosszu, irigység, keserű mosolylyal simította meg rövidre nyírt fakó haját, érdes bajuszát s hanyagul vette fel a kártyát s osztani kezdett.

— Még nem veszett el minden, még egy téted van.

Ladnay csodálkozva emelte fel szép fejét s kérdőn nézett nagy, villogó szemeivel a Hervay szuró tekintetű szemeibe.

Ez megzavarta Hervayt, de nem akarta a játszmat elveszíteni s cinikus, elfojtott hangon folytatta:

— Igen, Gitta.

Nagyot villant a ragyogó szempár, hevesen felállt s dühtől, keserűségtől elfojtott hangon, egész közel hajolva hozzá, mondta:

— Most még vendégem vagy.

Sápadtan elfordult tőle s odaszólt a kint ácsorgó inasnak:

— János, a nagyságos ur fogatni kíván.

Hervay egyedül maradt, ezt a játszmat ostobán vesztette el.

Aztán előállt a fogata s pár perc múlva Ladnay a szobája ablakából látta, amint könnyű kocsijával a nyárfasoron tova tünt.

Ladnay iszonyuan fel volt izgatva; maga előtt látta egész életét s tehetetlen düh fojtogatta; egyedül ő volt a hibás.

És nem is kereste az okot máshol, de czél tévesztetten, szinte öntudatlanul állt ott s képtelen volt gondolatait rendezni.

Tehát vége mindennek.

Tudta, hogy az asszony biztosítva van anyagilag, ha a szüleikhez visszamegy; hisz vérző szívvel adták a lányukat az ő bizonytalan kezeire és ő képtelen tovább ezt az illatos levegőt, a subogó selymet körülte megtartani. Ismerte az asszony naiv lelkét, hogy nem fog harcolni az étellel, ha barátságos uton meg is alkudhat vele. És látta magát szegényen, elhagyatva, szeretetlenül.

Összeszorult a szíve, a torkát fojtotta valami s aztán két nehéz könnyecsepp gördült végig szép arcán.

Ez volt a temetés.

Mély sóhaj szakadt fel melléből, hátra simította dus haját, csendesesen az ajtóhoz ment s halkán benyitott.

Ott ült az asszony a kandalló mellett a pamlag sarkában; lábait felhuzta, mintha fázna,

— **A kaszinó dalárda estélye.** Számos oldalról érkezett felhívásnak engedve, a kaszinó dalárda elhatározta, hogy Szilveszter estjén dalestélyt rendez. A műsor kizárólag humoros számokból áll. A dalestély után táncz követ kezik.

— **A dohánybeváltás határnapja.** Pár hét múlva megjelennek az utcákon azok a terhelte vidéki szekerek, amelyeken a termelők szállítják be a dohányt az államnak. A dohánykereskedés szüretje kezdődik, a beváltás. A miniszterium most adta ki a beváltási határnapokról szóló rendeletét, melyből kitűnik, hogy Nagybecskerekén január 4-től január 30-ig történik a beváltás.

— **A vidéki színészet rendezése.** A képviselőház pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén kérdést intéztek a belügyminiszterhez az iránt, mikor lesz abban a helyzetben, hogy a vidéki színészet ügyének kilátásba helyezett rendezését megvalósítsa. A miniszter, mint a „B. H.” írja, azt a választ adta e kérdésre, hogy a vidéki színészetnek javaslattevésre felhívott központi képviselők maguk sincs még tisztában a kérdéssel, még nem nyújtotta be munkáját. Csak ha ez megtörténik, akkor fog a belügyi kormány az ügynek konkrét megoldásába bocsátkozni. — Ebből csak az az egy dolog tűnik ki: hogy azt a bizonyos központi képviselőt el kell csapni, mert ismét elmulasztotta az alkalmat, amikor segíteni lehetett volna a művészet e szánalmas mostoha gyermekén.

— **Kereskedelmi kongresszus Szegeden.** Az 1896. évi országos kereskedelmi kongresszus végrehajtó bizottsága Matlekovics Sándor elnöklété alatt tegnap Budapesten ülést tartott, melyen a bizottság a kongresszus ösmert határozatainak végrehajtásáról intézkedett, többek között arról, hogy elég tényszerű a kongresszus azon öhajításának, miképp a jövő kereskedelmi kongresszus lehetőleg 1897-ben Szegeden tartassék meg. A végrehajtó bizottság ez ügyben átiratokat küld a szegedi kereskedelmi és iparkamarának, a szegedi kereskedelmi testületnek és a Lloyd-társaságnak.

— **Hallatlan brutalitás.** Ozoráról jelentenek egy esetet, mely élénken azokra az olasz és spanyol regényekre emlékeztet, melyekben a szerelmen kívül a tör és erőszak játszik a legnagyobb szerepet. E napokban ugyanis megtörtént, hogy Ozorán délután 5 óra tájban négy jómadár: Putics László, Posztics Pája, Stankics Avram és Mladinov Dragutin az utcán elfogta Pádó Godeján idvori lakos 17 éves leányát, kit ellenkezése és jajveszékelése dacára feldobtak egy szára és elvitték Torontál-Szigetre egy Bibliás Zsiva nevű ember házához. Putics László itt biztonságban érezvén magát, elővette a kését s megmagyarázta a leánynak, hogy meghal, ha ellenkezni mer. Asután elkövette brutális tettét... Reggel ismét hazavitték a félholt leányt Idvorra és itt elboosájtották. Édes atya meggyalázott leánya nevében rögtön megtette a föl-

jelentést a négy czinkostárs és a bűnrészes Bibliás ellen, kik bizonyára elveszik méltó büntetésüket.

— **Katasztrófa a tengeren.** Londonból telegráfozzák: A Lloydhoz Aldernoyból érkezett jelentés szerint a Mary Cenny nevű francia gőzös Bayonne-ből Rouenbe menet hétfőn reggel a Burchos-szigetnél hajótörést szenvedett és teljesen odaveszett. A kapitányt megmentették. Tizennégy ember a vízbe fult.

— **Vörösmarty-szobor Budapesten.** Pintér Kálmán kegyesrendi báró, a budapesti kath. kör alelnöke, három évvel ezelőtt a kör egyik felolvasó ülésén azt az indítványt tette, hogy Vörösmarty Mihálynak születése napja századik évfordulójára Budapesten díszes emlékszobrot állítsanak. Az indítvány visszhangra talált s minden felhívás nélkül tekintélyes összeg gyűlt egybe a hazafias célra. A kath. kör az adakozók lelkesedésén felbuzdulva elhatározta, hogy a terv megvalósítása végett országos mozgalmat indít. Itt természetesen szó sincsen valami felekezeti szempontokról s pusztán az a cél, hogy mindenek előtt az illetékes elemek bevonásával egy nagy országos bizottságot alakítsanak, amely azután az ügy élére álljon. Az országos bizottság megalakítása azonban csak akkor válik szükségessé, ha a kör fáradozása már pozitív eredményre is jutott, a mi, úgy látszik, nemsokára be is következik. Eddig is jókora összeg jött már e célra a kör kezéhez s most 30.000 gyűjtőlevelet bocsátott ki az ország középiskoláihoz, s daczára szólitva fel a tanuló ifjúságot. A felhívást az ország minden középiskolájának megküldötték. Csapodi István dr. egyetemi tanár, Pintér Kálmán k. r. tanár és Sziklay János dr. hírlapíró-társunk irták alá a kör nevében. A szobor ügyben a kör már iradást is szervezett, melynek élén Andrassy János, Cziklay Lajos, Natter Antal és Szemlér Ferenc állanak.

— **Nyilvános köszönet.** Haidegger Ödön ur a szegény gyermekek karfajécsenyára többféle csemegéket, Kokits A. F. ur pedig játékszereket küldött, mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki a játékosny nőgyelet elnöksége.

— **Bába képzés.** A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — márczius hó 1-én kezdődő — magyar német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni öhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványukat január hó 31-ig hozzám nyújtsák be. Szegeden, 1896. évi december hó 20-án. Dr. Mann, igazgató-tanár.

— **A bécsi polgármester pöre.** Bécsből jeltenti levelezőnk: A belvárosi járásbíróság ma délelőtt tárgyalta Sepper József volt napidíjasnak Strobach polgármester ellen indított becsületsértési pörét. A mai tárgyalásra megjelentek azok a városi hivatalnokok is, a kik a november 21-iki tárgyalásról elmaradtak. Maga Strobach nem jelent meg; Porzer ügyvéd községtanácsos képviselte.

A mai tárgyaláson főképp arról volt szó, hogy mondta-e Strobach polgármester Seppernek ezeket az inkriminált szavakat: ön hazug; Sepper határozottan azt állítja, hogy igen. Ezzel szemben Porzer védettje nevében azt vallja, hogy Strobach ezeket a szavakat mondta:

— Hallja Sepper, maga hazudott, maga saándékosan hazudott; mi olyan embereket, a kik hazudnak, nem használhatunk. Én önt ezen elbocsátom.

Neumayer alpolgármester s a többi tanuként megidézt városi hivatalnok nem hallotta, hogy Strobach az mondta a panaszosnak: „Ön hazug.”

A járásbíróság a tárgyalás befejezésével Strobach polgármestert felmentette a becsületsértés vádjától.

Irodalom és művészet.

* **Révai katalógus.** Ilyen csimmel ujjnyi vastagságú, fényesen kiállított füzet jelent meg a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság kiadásában. A sokféle könyvjegyzék között, mely különösen karácsony táján elárasszja Magyarországot, úgy beosztására, mint kiállítására nézve, a maga nemében egyedül áll a Révai katalógus, amely a nagyközönséget kimerítően tájékoztatja mindama kiváló irodalmi művek felől, amelyek az utóbbi években magyar nyelven megjelentek. Most elő írónk legjobb könyveinek jegyzéke ez a füzet és a mennyiben tudunkkal a jelenkori írók könyveinek hasonló jegyzéke még eddig meg nem jelent, ez a katalógus egy kissé az irodalom-történethez is tartozik. Nem csak azok a könyvek vannak felvéve benne, amelyek a Révai kiadásában jelentek meg, megtalálható minden elsőrangú könyvkiadó kiadásában megjelent jó magyar könyvek jegyzéke is. A katalógusnak majd minden oldalát művészi illusztrációk díszítik; a füzet legvégén pedig rendlő lapok vannak, a mi a könyvvásárlóknak az irodalmi művek beszerzését megkönnyíti. A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság minden érdeklődőnek, a ki egy levelezőlapon hozzá fordul, ingyen és bérmentve szívesen küldi meg a Révai-katalógust: jeles műveknek é jeles jegyzékét.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(A magyar kir. államvasutak szállítási irodája a Lipótvárosban.)

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a Lipótvárosban (V. Arany János-utca 19. szám alatt) szállítási irodát rendezett be, ahol gyors és teherdarabú szállítványok az összes állomásokra feladhatók. Ez iroda, előleges értesítés ellenében, jutányos szabványárak mellett gondoskodik a küldemények háztól való elszállításáról is és közvetíti úgy a helybeli, mint az átmenő vámköteles küldemények elvámolását.

Budapest, 1896. november 26-án.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

pedig a meleg levegőben csipkés, fehér pongyoláját a nyakánál szabadon hagyta.

Egy könyvet tartott a kezében, de látszott, hogy nem figyeli amit olvas.

Mikor észrevette, hogy az ura az ajtónál nézi, nem mozdult meg, csak ragyogó szeme, hívó tekintete árulta el, hogy őt várta.

Ez egészen közel jött hozzá s leült a lábához.

Az asszony már tovább nem állta, eldobta a könyvet, felemelte karjait, melyekről a bő pongyola csipkés ujja egészen visszacsuszott s átölelte a férfi erős nyakát, magához szorította s csókolta arcát, szemét, haját, aztán két keze közé fogta a szép fejet, távol tartotta magától s csak akkor szólalt meg:

— Jó vagy, mert már bejöttél, — s kezdte újra a fogadtatást; akkor már Hervay volt jó, mert elment.

Csak mikor már másodszor mosolygott a férje szemeibe, akkor vette észre annak megdöbbenést, zavart tekintetét.

Oda hajolt a vállára, s hizelegve dörzsölte puha, társnyos arcát az ura arcához.

Nagy szemei tisztán elárulták a kérdést, mit az ajk még nem mondott ki.

Ladnay magához szorította az asszonyt, mintha félt volna, hogy jön Hervay s aszott karjaival elveszi tőle ezt az édes, gyönyörű asszonyt.

— Gitta, hallgass rám.

Az asszony felemelte rá nagy, barna szemét, olyan volt mint egy megriadt és.

Erősen odaszorította fejét a férfi vállához s csak suttogva mondta — hallgatlak.

Erezte, hogy valami iszonyu történt; Sándor nem volt még ilyen soha. Önkénytelenül megriadt s hallotta mindkettőjük szíve dobbanását, a mint a férfi folytatta:

— Gitta, én nagyon szeretlek téged...

Az asszony megmozdult — hisz ezt régen tudta — de a férfi karjai erősen tartották.

— Mert szeretlek, őszinte leszek hozzád. A viszonyok úgy alakultak, hogy a tavasszal innen el kell mennünk; valószínűleg messzire, mert ide nem jöhetünk vissza.

Visszaültette az asszonyt a kerevetre, s tovább beszélt:

— Gitta, még sohasem beszéltem veled anyagi dolgokról, de megérted, ha annyit mondom, hogy koldus vagyok. Igen koldus. Talán nem fogok rongyos ruhában járni, de nyomorultabb leszek a legszegényebb koldusnál. Elveszi tettem mindenemet: nincs semmim és nincs senkim.

Nincs senkim, mert nélküled kell élnem. Nem jöhetek s nem jösz velem a nyomorúságba; te nem tudod, mi a munka, mi a nélkülözés és én nem csodálom, hogy te nem is akarod megtudni. El fogunk válni. Te felleled a kényelmeidet, a szeretetet, régi otthonodban s talán nemsokára azt is, a mit én soha. Es én elmegeyek, Isten tudja hová; talán nagyon messzire, a hol dolgozni fogok; és onnan messziről is érezni fogom, ha te kárpótolva leszel ezért a mostani szomorúságért.

Es ha boldog leszel, nem kívánom, hogy gondold rám. Lehetek elfeledve, szeretetlenül, csak téged boldognak tudjalak; én imádkozom a te boldogságodért.

A fehér asszony halotthalványan, mozdulatlanul ült; tudta, hogy ez így lesz, ha Sándor mondja.

A férfi elfuladt, nem birt tovább beszélni; átölelte az asszony térdét, lecsuszott a puha szőnyegre, ráborult az asszonyra, mintha egy szép halottat siratna.

Aztán felemelte fejét, fájdalmas lemondással nézett az asszonyra, ki jégszoborként tekintett rá.

Ez a tekintet elmondta, hogy minden veszte van. A férfi hideg hangon folytatta:

— Igen, nekünk válni kell, az az ut, melyen te haladsz, a boldog nyugalom utja, az én utam, a küzdés, fáradság utja lesz, kietlen sivatagba visz, hol nincs tavasz, nincs verőfény, nincs boldogság, mert te nem leszel ott.

A jégszobor megmozdult, nagy szemeit elhomályosította a feltörő könyvek zápora, mikor hevesen oda dobta magát a férfi karjai közé s zokogva mondta:

— Ne üzz el magadtól, nagyon szeretlek!

Es ez volt a feltámadás!

Magy. kir. államvasutak.
Hirdetmény.

(Podgyász házhoz szállítási hivatal a m. kir. államvasutak budapesti pályaudvarain.)
A m. kir. államvasutak igazgatósága a Budapest keleti és Budapest nyugoti pályaudvarok érkezési oldalain a közönség kényelmére „Podgyász házhoz szállítási hivatal” rendezett be.

A szállítási hivatal átvételi elismervények kiszolgáltatása mellett — szabványos árakért — elvállalja a kézi és feladott podgyások házhoz szállítását, valamint egyik pályaudvarról a másik pályaudvarra való átszállítását.

A podgyások kézbesítés az I—III ik kerületbe naponta kétszer, a többi kerületekbe a reggeli vonatoktól délelőtt, a délelőtti vonatoktól dél, a déli vonatoktól délután, a délutáni vonatoktól az est folyamán s az esti vonatoktól a sürgősebbek esti 10 óráig, a többiek másnap délelőtti 1/2 9 óráig eszközöltetik.

A kézbesítési díjak mindjárt az átadás alkalmával vagy pedig a házhoz szállításkor fizetendők.

Budapest, 1896. november 26.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Legujabb hírek.

Ferencz Ferdinánd.

Budapest, decz. 16. Ferencz Ferdinánd kir. herceg, valamint anyja, Mária Terézia kir. hercegné és két nővére Ajaccioba való megérkezésük után jelen voltak a misénél a székesegyházban. Délután 6 fenségeik Castelluccio-ba mentek. A kir. herceg szigorú inkognitóban akar Ajaccio-ban tartózkodni.

A német császár Magyarországon.

Bécs, decz. 16. A király meghívta Vilmos császárt a jövő évi nagy hadgyakorlatokra, melyek Znaim környékén lesznek. A német császár a hadgyakorlatok után Frigyes kir. hercegnek Magyarországi birtokára utazik.

Igazolt mandátum.

Budapest, decz. 16. A képviselőház hetedik bíráló bizottsága Barcsay Kálmán elnöklése alatt ma ülést tartott, melyen Lakatos Miklós, Abauj-Tornamégye szini kerületében megválasztott képviselőt végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

Politikai párbaj.

Balassagyarmat, decz. 16. A balassagyarmati képviselőválasztásokból kifolyólag ma délelőtt Balassa-Gyarmaton gróf Forgách Antal t. főjegyző és Farkas Ferencz, a Nódrád-Honti Ellenzék főszerkesztője közt pisztolypárbaj volt egyszeri golyóváltással, melyben sebesülés nem történt. Gróf Forgách segédei voltak: dr. Kossaczky Arnold megyei tb. főügyész és Buday Plichta Kornél szolgabíró; Farkas Ferencz segédei pedig: Anninger László és Cserenyák György. A párbaj után a felek kibékültek.

A párbaj ellen.

Bécs, december 16. A képviselőházban ma szóba került a párbaj-tűz, és egy képviselő különösen azt rosszalta, hogy a katonatisztek még mindig sűrűn párbajoznak. Welsersheimb gróf honvédelmi miniszter a párbajra vonatkozólag csak azt ismételi, hogy a visszaélés, a barbarizmus maradványa, azt óhajtja, hogy a féktelenséget közös erővel kell megtörni. A miniszter azonban tartozik megvédelmezni a hadsereget azzal a váddal szemben, mintha az volna az oszlop, a melyen ez a visszaélés a polgári életben nyugszik. A hadseregben, épp ellenkezőleg, ritkábbak az ilyen esetek, mint más körökben. A hadseregben szigorubbak az intézkedések, különösen a becsületbírói eljárás tekintetében, hogy az ilyen esetek ritkán történhetnek meg. A társadalomnak föl kell ismernie, hogy mindenekelőtt a megsértett fél érdemi meg-

a társadalom és törvény védelmét. A hadsereg intézősége részéről senki sem kívánja, hogy azok, kik hivatalba vannak a haza ellenségei ellen küzdeni, egymást vagy polgártársaikat pusztítsák.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése december 17-én.)

Budapest, decz. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta a tegnapi félbeszakadt felirati vitát. Pólszner Jenő szegedvárosi képviselő ma mondotta el szűzbeszédjét, melynek végén a Kossuthpárt javaslatát pártolja.

Bánffy báró miniszterelnök visszaütötte az államhivatalnokok ellen emelt gyanúsításokat és kijelenti, hogy azoknak vélemény szabadságát megrövidíteni nem szabad. A képviselőválasztási eredmények azt mutatják, hogy az ország a munkálkodás politikája mellett nyilatkozott; a megvesztegetések vádját pedig alaptalanul hangoztatják, mert ugyan minden pártnak, tehát az ellenzéknek is van pártkasszája, de azokból a törvényes kiadások fedezetnek. Ráutal azon körülményre, hogy a lefolyt választásoknál a választási elnökök az ellenzékért is helyt álltak. Nem szép szavak, hanem a komoly munka fog az ország előnyére lenni.

Viharos éljenzés és taps követte a kormányelnök beszédjét, melyre Polónyi Géza kijelenti, hogy az ő pártjának nincs pártkasszája. Kossuth Ferencz ugyanily értelemben nyilatkozik, Horánszky Nándor pedig azt jelenti ki, hogy az ő választása törvényesen folyt le. Felszólaltak még az ellenzék részéről Benyóvszky Sándor gróf, Rakovszky István és Meskó László, kik pártjuk javaslatai mellett foglalnak állást, mire az elnök az ülést bekezeszti.

A szerb király hazafelé.

Budapest, decz. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy Sándor szerb király kíséretével ma onnan Belgrádba utazott.

A német katonai büntetőtörvény.

Budapest, decz. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, a német szövetségtanács ma megkezdte a katonai büntető eljárás javaslatát tárgyalni és azt még karácsony előtt szándékozik a birodalmi gyűlés elé terjeszteni.

A romániai metropolitaügy.

Budapest, decz. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből telegrafálják, hogy az ismeretes Genadije-ügyben, mely a Sturza-kormány közvetlen bukását okozta: a kormány, konzervatív ellenzék és Genadije közt oly egyezmény jött létre, hogy a metropolita pörét új tárgyalás végett a zsinat elé terjesztik.

A tőzsdéről.

Budapest, decz. 17. (A becskerekeli Lloyd-társulat távirata.) Kötetett buza tavaszra 8.14—15, tengeri május-juniusra 3.91—92, zab tavaszra 5.91—92, repce 11.20—30. Buzában gyenge a kínálat, a vételkedv mérsékelt és szilárd, forgalom 12.000 mm. A tegnapi árak változatlanok.

Hirdetések.

11749. kig. szám. 896.

A n.-szent-miklósi járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetés.

A Valkány községben törvényhatóságilag jóváhagyott határozat alapján újonnan rendszeresített segédjegyzői állásra, melylyel 480 frt fizetés élvezete van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket az 1883. évi I. t.-czikkben megkivánt és nyelvismereteiket igazoló okmányokkal felszerelve folyó 1896. évi december hó 25-ig hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veendem.

Nagy-Szent-Miklós, 1896. december hó 14-én.

H a d f y,
főszolgabíró.

1166-31

Egy 25 éves, nőtlen, jó családból való fiatal ember, volt pénzügyőr, beszél magyarul, németül, szerbül és románul, szerény feltételek mellett, jó írással és bizonyítvánnyal

1157-32

irnoki állást

keres. — Szives megkeresést kér: Nagy-Becskek, Toldi Ferencz-utca 20. sz.

Romanovszky Gyula czimen.

8996. kig. szám. 1896.

1146-32

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó Antalfalva községi orvosi állás lemondás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 800 frt évi fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve; szegények ingyen kezelendők.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy a törvényben körülírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi december hó 21-ig hozzám nyujtsák be.

A választást folyó évi december hó 23-án d. e. 10 órakor fogom Antalfalva község-házánál megtartatni.

Antalfalván, 1896. évi decz. hó 7-én.

Szavits Gerő,
főszolgabíró.

393. b. v. sz. 1896.

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbírótság 2748. polg. 1896. számú végzése által Humann Mór törökbecsei lakos végrehajtató javára Márkov Arsz melenczei lakos ellen 60 frt tőke, ennek 1895. év aug. hó 15. napjától számítandó 5% kamatai, s eddig összesen 28 frt 68 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag le és felülfoglalt és 590 frtra becsült széna, lovak, 1 szelelő rosta s 150 ker. buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7661. polg. 1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Melenczén alperes lakásán, vagy a község-házánál leendő eszközlésére 1896. évi decz. hó 30-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt T.-Becsén, 1896. évi decz. hó 1-ső napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

1158-11

Még csak néhány napig.

Huzás már 1896. december 28-án.

M. kir. jótékonycélu államsorsjáték

főnyeremény 60.000 frt.

Az összes nyeremények összege 160.000 frt.

Sorsjegyek à 2 frt-ért kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővárház, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

1012b - 2-2

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

18076. szám V. 1896.

1145-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmege törökkanizsai járásba kebelezett Oroszlamos község székhelyiely szervezett üresedésben levő körorvosi állás betöltése czéljából, mely körhöz az említett központi községen kívül Egyházaskér, Majdán és Rábé községek tartoznak, pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, a kik a kérdéses állást elnyerni óhajtják, miszerint orvos-tudori oklevéllel s eddigi alkalmaztatásukra vonatkozó bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket az alább megjelölt választási határnapot megelőzőleg hozzám benyujtsák.

Ezen körorvosi állással 600 frt fizetés, 40 kr rappali és 80 kr éjjeli látogatási díjak élvezete van egybekötve.

A megválasztandó körorvos községet, az azok által előállítandó fuvarok igénybe vételével hetenkint egyszer hivatalból meglátogatni, a szegényeket ingyen gyógyítani, Oroszlamoson a szabályrendeletileg megállapított díjazás mellett halottkémlelést s a husvizsgálati teendőket teljesíteni tartozik.

Választási határidőül folyó évi december hó 28-ikának d. e. 10 órája tüzetett ki.

T.-Kanizsár, 1896. december hó 7.

Talján, főszolgabíró.

Az egyedül valódi angol Csodabalsam

ereje és hatása

THIERRY A. gyógyszerész. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közegészségügyileg lett megvizsgálva és véleményezve.

Hogy minden tévedés elkerülve legyen ezantul ezen hatóságilag bejegyzett valódi gyógyhatásom.

A legregibb legiobbnak bizonyult és valódi, mindamellett a legolcsóbb egyetemes népszerű házi gyógyszer, majdnem minden külső és belső betegség ellen.

Ezen balsam egy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. meg eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a haratot, csillapítja a köhögést, eltávolítja a fájó köhöget és idült fájalmakat is gyógyit. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtség-nél és minden nyakbetegségeknél stb. 3. Teljesen eltávolítja a szájból, minden ropog és szájbetegek ellen, elvívó és belbetegeket, különösen gyomorgörögést, köhögést és szagatásokat. 4. Megszünteti minden fájalmat és gyógyítja az aranyeret. 5. A könnyű székletet elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lepkort, a bűskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 7. Különösen használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájból, minden ropog és szájbetegek ellen, elvívó és belbetegeket, különösen gyomorgörögést, köhögést és szagatásokat. 8. Jó szer a gúliszta, galudfőreg és nyavalya-törésnél vagy eskóban. 9. Különösen használ külsőleg, mint csoda-gyógyoszer minden sebköznél, megszünteti a fejfájást, zugast, szagatást, közhányt, fülbajt stb., a melyekről kimerítő használati utasítások adnak kellő felvilágosítást. 10. Egyáltalán egy belsőleg, mint külsőleg használ eredményteliség nélkül használható gyógyszer, mely igen biztos, olcsó és egészen ártatlan, s így egy családnál sem szabad hiányoznia, különösen az influenza, kolera és más ragadós betegségeknél, mint első segély-szer. Valódi és hamisítatlan a balsam csak akkor, ha az üveg egy ezüst-kupakkal van lezárva, a melyben egeom: Thierry Adolf gyógyszerész az őrangyalhoz Pregradában van benyomva, ha minden palack zöld címkével, a fentiekhez hasonló védjeggyel van ellátva. Mindenkör ügyeljünk ezen védjegyre! Balsamom hamisítói és utánzói a védjegytörvény alapján törvényesen és szigoruan üldöztek, ugyszintén a hamisítások árusítói is. A magas kormány 5782B. 6108. sz. a. kelt vegyeszeti és szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott, vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Olyan helyről, hol balsamomból raktár nem volna, tessék megrendelést egyenesen hozzám intézni: A Megálló-gyógytárak A. Thierry Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Az osztrák-magyar birodalom bármely postaiállomásra küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek. Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Schutzengel-Apothek

A valódi angol

Csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszu felcsene meggyógyított. Az angol csodakenőcs, mely a legnyosabb és idült bajoknál a szarvú emberiségnek a legjobb eredményteliségű szer. A sebek gyógyítása, ugyszintén a fájdalom enyhítésében felülmulhatlan: falkatrészt és piros rózsás rózsás centifólyá-ban létező csodakenőcs gyógy-ért, összekötésként rendkívüli gyógy-erő, összekötésként rendkívüli gyógy-erő, összekötésként rendkívüli gyógy-erő. hatásuk miatt kitűnőnek elismert más anyagokkal, képezik. Az angol csodakenőcs használható: A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgülemlésnél, mellkeményedésnél, orbánc, mindennemű sérelmek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, gnyedség, dagadt lábak, söt csontszu ellen; ütés-, szuras-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen részec, u. m. üveg-, raskálka, homok, szilák és tüskék eltávolítására. Mindennemű dagaszt, kinyelés, pokolvar, nyakéjszadás, szék- rühbetegség ellen, szemölcs, körömdagaszt, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyolt testrészek, betegknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdagaszt, vértörődés, fülzúgás és a gyermekek-nél előforduló kisebbesedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitűnőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből előírnyázképen minden családnál készletben tartani.

Két dobozról kevesebb nem küldetük; a szótküldés kizárólag az őszeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 üveg, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona és 40 srt.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételeitől, s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tényleg a fenti védjegy és cégnek. Az őrangyalgyógy-szer fára a Pregradában bejegyzette kell lennie és minden ténylegnek egy használati utasításba kell becsomagolva lennie és fenilátható védjeggyel ellátva.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcsöm hamisítói és utánzói, a védjegy-törvény értelmében, szigoruan üldözteknek, éppgy ezen hamisítványok terjesztői.

Egyedül beszerzési forrás:

Őrangyal-gyógytár Thierry A.

Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legtöbb gyógyzertárban. Főraktár Budapsten: Török József gyógyzertárban, Király-utca és Andrássy-ut.

Olyan helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül „Az őrangyal gyógyzertárhoz“ THIERRY ADOLF Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címezni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstrom-száma: 4524.

773 - 20-16

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölés-ként alkalmaztatik közhvényél, csuznál, tagszagatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-szertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyzertárnél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéjgyégyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RIGHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

1114 - 565

Életnagyságu

arczkép

krétarajzban.

Egy legujabb módazer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban. 1095-108

Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körut 17.

Ügynökök mindenütt kerestetnek.

Legalkalmasabb és legolcsóbb karácsonyi ajándék!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

A felosztott női ruhateremből még visszamaradt selymekelmék, ruhaszövetek, csipke, gyöngy és egyéb diszitések, női confectionok a beszerzési áron alul rendkívül olcsón végeladatnak.

1136 - 6-4

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.